

OPINIÓ

Habitatge i salut: pobresa energètica (I)

Anna Cunillera Escoda

Arquitecta

Des de l'inici del confinament al març del 2020, han sortit a primera plana alguns reptes importants i essencials a gestionar, no només per mantenir un anhelat "estat del benestar", sinó, i més pragmàticament, per estalviar diners a l'administració i per encaminar-nos cap a un futur més eficient energèticament.

Un dels temes importants és la qualitat de l'habitatge on vivim. No és un aspecte del qual s'hagi parlat literalment durant aquests mesos, però és evident que en el cas d'haver-se de confinar dins de casa, la qualitat de l'habitatge és un factor fonamental que pot ajudar o perjudicar encara més l'estat de salut de les persones que hi viuen.

L'Associació Arquitectura i Sostenibilitat (AuS) del Col·legi d'Arquitectes van fer una jornada sobre pobresa energètica on van convidar dos membres del BRE anglès perquè expliquessin la seva tasca i experiència.

El BRE anglès és una institució del Regne Unit dedicada a la investigació, assessorament i desenvolupament per als sectors de la construcció. En els seus inicis era una institució pública que va ser privatitzada durant els anys 90 i té com a client principal l'administració anglesa.

Per posar una mica en context, el BRE es va fundar als anys 20 ja amb la intenció de millorar la qualitat de l'habitatge en el Regne Unit. El BRE disposa d'una immensa base de

Grup de cases victoriantes angleses. FONT: WIKIMEDIA COMMONS. AUTOR: DAVID WRIGHT

dades, creuen de forma anual dades dels edificis amb les dades dels ocupants d'aquests edificis.

Per la banda de l'edifici, s'analitza la seva estructura, tipologia constructiva, equipaments, sistemes de climatització, etcètera. Si fem una analogia amb el que s'està fent al nostre país, podríem dir que es recullen les dades que aquí es recullen en l'Informe d'Inspecció Tècnica de l'Edifici i Certificat d'Eficiència Energètica. També es recullen dades del cost de les reparacions necessàries per tal d'assolir els mínims estàndards d'habitatge del Regne Unit.

Per la banda dels ocupants d'aquests edificis s'analitza la composició dels ocupants, edats, situació laboral, ingressos, despesa energètica anual, problemes de salut, ús de l'edifici, etcètera. És a dir, l'anàlisi inclou qüestions socials, econòmiques i constructives.

Els resultats de la recopilació de dades es publiquen a la web del MHCLG, el ministeri d'habitatge, comunitats i govern local.

El 50% del parc d'habitatges del Regne Unit té més de 50 anys, i el 22% té més de 100 anys.

Hi ha aproximadament 750.000 habitatges històrics anteriors a 1850, 2,2 milions de cases adossades victoriantes 1850-1899 i eduardianes adossades en grups de dos cases, del període 1900-1918. Són cases del passat, que es van construir sense algunes comoditats, però s'han renovat per esdevenir cases del present i també seran les cases del futur, ja que continuaran sent utilitzades i per tant han de continuar millorant les seves condicions. En la majoria d'aquestes llars s'han renovat les teulades, portes, finestres i també la major part del seu interior.

Als anys 70, el govern anglès ja va començar a donar ajuts per a renovar els banys i les cuines.

La ràtio de construcció de noves llars és baixa, per cada 100.000 llars noves se'n demoleixen 20.000, una ràtio de renovació molt lenta que implica la necessitat de millorar els habitatges existents, per tal que

compleixin amb les necessitats actuals.

L'encreuament de les dades dels edificis amb les dades dels ocupants mostra uns resultats molt útils per a l'administració que relacionen energia, pobresa i salut. Aquests resultats són especialment utilitzats a l'hora de promoure polítiques de millora del parc d'habitatges construïts i de la seva eficiència energètica, que és l'objectiu principal del BRE i que també és un objectiu important per a l'administració, per tal d'aconseguir els objectius de reducció d'emissions de CO₂.

Les dades estadístiques mostren que el 27% de les emissions de carboni procedeixen de l'àmbit domèstic, el 73% de les quals corresponen a la calefacció i aigua calenta sanitària.

També mostren una millora constant en el temps en l'eficiència energètica dels habitatges des de l'inici d'aquestes polítiques, sobretot a partir dels anys 90. L'objectiu és que al 2030 tots els habitatges tinguin com a mínim la qualificació C (podem prendre com a referència el certificat energètic que s'emeta aquí a Catalunya).

Les dades estadístiques ajuden a detectar els casos de pobresa energètica, que combinen una baixa eficiència energètica de l'edifici amb un alt consum d'energia (més que la mitjana) i un baix nivell d'ingressos.

Els programes de millora se centren sobretot a millorar l'aïllament tèrmic de l'edifici, amb l'objectiu de reduir la demanda energètica i a substituir les fonts d'energia per altres que redueixin les emissions.

Els programes s'enfoquen tant als usuaris com als productors d'energia que estan obligats a demostrar polítiques

de millora de l'eficiència energètica de les instal·lacions o s'exposen a multes importants. Un programa anomenat Green Deal o "acord verd" permet als propietaris aplicar mesures de millora d'eficiència energètica a un preu inicial molt baix o nul que després es va pagant a través de les factures dels subministraments.

S'han analitzat també els costos i beneficis d'aquests programes de millora.

S'ha vist que la pobresa energètica costa a la sanitat pública uns 600 milions de lliures anuals, a més de ser un factor que afecta a l'estabilitat social i comunitària.

S'ha vist que a l'hivern hi ha 30.000 morts més que a l'estiu i s'ha vist com amb la millora de l'aïllament, disminueix el nombre de morts.

S'ha vist que la meitat dels accidents passen dins de casa, moltes d'aquestes llars també tenen problemes de seguretat i salut, sobretot pel que fa a caigudes per escales. El risc d'incendi i els problemes d'humitats són els altres factors importants pel que fa a seguretat i salut.

S'ha calculat que el cost de millorar habitatges per 6 milions de lliures suposaria un estalvi a la sanitat pública d'1,4 bilions.

Tenir una base de dades és essencial per poder planificar de forma rigorosa i proposar polítiques pragmàtiques que tenen l'objectiu d'augmentar l'eficiència en tots els aspectes. L'administració ha d'invertir en rehabilitació perquè suposa un estalvi per a la sanitat pública, entre altres coses. I així la sanitat pública és pot dedicar a nous reptes, com estem veient amb aquesta pandèmia que estem vivint.

el vallenc, sl

DISSENY | TOT EN IMPRESSIÓ

977 600 435 | 977 602 552

elvallenc@tinet.org
www.elvallenc.cat

Passeig de l'Estació, 5 (local 8)
43800 VALLS

GRUP el vallenc

Tot tipus de **productes publicitaris**
ALS MILLOR PREUS

Som fabricants

Rètols lluminosos <<
Vinils <<
Retolació de vehicles <<
Impressió tèxtil <<
Lletres corpòries <<
Tanques publicitàries <<

Impressió digital <<
en petit i gran format
Marxandatge <<
Flyers <<
Targetes <<
Tot en impressió... <<